e-PORADNIK

POWIAT RYCKI

wydanie I/2021

www.pomocprawna.oic.lublin.pl
www.ryki.powiat.pl
www.oic.lublin.pl

poradnik przygotowany w ramach zadania publicznego realizowanego
w formie powierzenia zadania przez Zarząd Powiatu Ryckiego

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland" w Lublinie

Publikacja bezpłatna.

E-Poradnik przygotowany w ramach umowy zawartej z POWIATEM RYCKIM - Nr OR.042.1.4.2.2020 z dnia 15.12.2020r. - realizacja zadania zleconego z zakresu administracji rządowej w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu ryckiego w roku 2021.

Realizator Zadania i Wydawca :

Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego "OIC Poland" z siedzibą w Lublinie

ul. Gospodarcza 26

20-213 Lublin

tel.: (81) 710-46-30

fax: (81) 746-13-24

e-mail: sekretariat@oic.lublin.pl

http://www.oic.lublin.pl

Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland" w Lublinie

Autor artykułów:

Dorota Ulikowska - Prawnik

Lublin, marzec 2021

Spis treści

1. Wprowadzenie – nieodpłatne porady prawne, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, edukacja prawna 3

2. Darmowa pomoc prawna podczas epidemii koronawirusa 6

3. Kiedy można domagać się podwyższenia alimentów na dziecko 7

4. Pracodawca nie wypłaca wynagrodzenia? Wnosimy pozew do sądu pracy 12

5. Odpowiedzialność solidarna małżonków 17

6. Ustanowienie drogi koniecznej - krok po kroku - 22

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

1. Wprowadzenie – nieodpłatne porady prawne, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, edukacja prawna

Nieodpłatna pomoc prawna i edukacja prawna świadczona jest zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Miejsce świadczenia pomocy:

Dzień tygodnia	Godziny	Miejsce
Poniedziałek	14:00-18:00	Urząd Gminy Kłoczew, Długa 67
Wtorek	12:00-16:00	Urząd Gminy Ułęż, Ułęż 168,
Środa	14:00-18:00	Urząd Miasta Dęblin, ul. Rynek 12
Czwartek	14:00-18:00	Urząd Gminy Nowodwór, Nowodwór 71A
Piątek	14:00-18:00	Gminny Ośrodek Kultury w Stężycy, ul. Królewska 4

Zapisy na wizyty:

Termin wizyty ustalany jest telefonicznie pod nr **795 180 292**

Na jaką pomoc możemy liczyć?

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- ✓ poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym
- ✓ oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym
- ✓ w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowoadministracyjnym,
- ✓ wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego,
- ✓ przygotowanie projektu pisma w tych sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym
- ✓ się postępowaniu sądowoadministracyjnym,
- ✓ sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań,
- ✓ nieodpłatną mediację

Nieodpłatna pomoc prawna nie obejmuje spraw związanych:

- ✓ z prowadzeniem działalności gospodarczej, z wyjątkiem przygotowania do rozpoczęcia tej działalności.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje:

- ✓ działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego
- ✓ nieodpłatną mediację

Nieodpłatna mediacja obejmuje

- ✓ poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających
- ✓ przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji
- ✓ przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej
- ✓ przeprowadzenie mediacji
- ✓ udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem

Nieodpłatna mediacja ***nie obejmuje*** spraw, w których:

- ✓ sąd lub inny organ wydały postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub postępowania mediacyjnego;
- ✓ zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc.

Kto może skorzystać?

Z porad może skorzystać każda osoba, której nie stać na odpłatne porady i która złoży stosowne oświadczenie.

Nieodpłatna pomoc prawna od dnia 16 maja 2020 r. obejmuje także sprawy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą – niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku.

Inne informacje

Porady co do zasady udzielane są podczas osobistej wizyty w punkcie porad. W sposób szczególny z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego skorzystać mogą kobiety w ciąży, które z porad prawnych skorzystać mogą poza kolejnością.

Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się - udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, może odbywać się poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, tj. w miejscu zamieszkania, przez telefon, po umówieniu terminu wizyty wskazując preferowany sposób udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej czy obywatelskiej.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Edukacja prawna

Edukacja prawna jest procesem ustawicznym, prowadzonym wobec obywateli w każdym wieku. Edukacja młodzieży szkolnej obejmuje wiedzę na temat podstawowych praw oraz obowiązków, funkcjonowania profilaktyki i zwalczania przestępstw a także funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Ma ona na celu zapobieganie wykluczeniu prawnemu w dorosłym życiu oraz uwrażliwieniu na potrzebę zachowania porządku prawnego.

Szczególną wartość w edukacji prawnej mają metody aktywizujące oraz zajęcia praktyczne poruszające zagadnienia prawne. Pozwalają one uczniom skonfrontować ich dotychczasowe doświadczenie i poglądy z uniwersalnymi wartościami oraz literą prawa. To wyposaża ich w wiedzę i kształtuje umiejętność rozwiązywania problemów.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

2. Darmowa pomoc prawna podczas epidemii koronawirusa

W powiecie ryckim nieodpłatne porady prawne udzielane są nieprzerwanie, z zastrzeżeniem ograniczeń spowodowanych stosowaniem reżimu sanitarnego w związku z obowiązującym na obszarze kraju stanem epidemii.

Z nieodpłatnej pomocy prawnej mogą korzystać osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą – niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku. Pomoc obejmuje sprawy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez tych przedsiębiorców.

W Starostwie Powiatowym w Rykach radcowie i adwokaci udzielają porad zdalnie, po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym wizyty.

Prawnicy udzielają porad codziennie w godzinach od 12.00 do 16.00.

Numer telefonu do rejestracji wizyty:

795 180 292

W punktach zlokalizowanych w Dęblinie, Stężycy, Kłoczewie, Nowodworze i Ułężu porady udzielane są także w sposób zdalny.

Numer telefonu do rejestracji wizyty:

795 180 292

Na czym polega zdalne udzielanie porad?

W czasie stanu epidemii udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego może odbywać się za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość oraz poza lokalem punktu. Oznacza to, że realizacja zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w trakcie trwania epidemii (a także stanu nadzwyczajnego oraz stanu zagrożenia epidemicznego) może odbywać się za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (np. telefon, e-mail, komunikatory internetowe) oraz poza lokalem punktu.

Obecnie przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy w powyższy sposób beneficjent nie jest zobowiązany do złożenia pisemnego oświadczenia, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, a przedsiębiorca - osoba fizyczna nie musi składać pisemnego oświadczenia o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

3. Kiedy można domagać się podwyższenia alimentów na dziecko

Potrzeby dziecka wzrastają z wiekiem dlatego można domagać się podwyższenia przyznanych mu wcześniej alimentów. Wysokość świadczenia zależy od usprawiedliwionych potrzeb dziecka i możliwości zarobkowych rodziców. Rodzice mają obowiązek płacić alimenty na dziecko, które jeszcze nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Z obowiązku tego mogą się zwolnić tylko wówczas, gdy dziecko ma własny majątek (np. odziedziczyło spadek), a dochody z niego wystarczają na pokrycie kosztów utrzymania i wychowania dziecka.

Potrzeby dziecka

Orzekając o wysokości alimentów, sąd bierze pod uwagę uzasadnione potrzeby uprawnionego (czyli dziecka) oraz majątkowe i zarobkowe możliwości zobowiązanego (czyli rodzica) według stanu istniejącego w dacie orzekania. W razie zmiany potrzeb dziecka i zmiany możliwości rodzica – do sądu mogą wystąpić z pozwem o podwyższenie albo obniżenie alimentów, w zależności od okoliczności albo samo dziecko, gdy ma pełną zdolność do czynności prawnych (gdy jest pełnoletnie) albo w imieniu dziecka jego przedstawiciel ustawowy, gdy dziecko jest osobą małoletnią (zazwyczaj jest to drugi rodzic).

WZROST UZASADNIONYCH POTRZEB DZIECKA

Usprawiedliwione potrzeby dziecka wzrastają **wraz z jego wiekiem**. Dodatkowe wydatki na jego utrzymanie uzasadnione są rozpoczęciem nauki w szkole, dalszym kształceniem się w szkole średniej czy na studiach.

ORZECZNICTWO

Wyrok Sądu Najwyższego z 1 czerwca 1965 r. (sygn. akt I CZ 135/64)

Różnica wieku dzieci spowodowana upływem czasu od daty orzeczenia wysokości alimentów uzasadnia wzrost potrzeb związany z uczęszczaniem do szkoły, pobieraniem dodatkowych lekcji, co z kolei pociąga za sobą konieczność ponoszenia zwiększonych wydatków.

Usprawiedliwione potrzeby dziecka mogą wzrosnąć również wówczas, **gdy zachoruje**, będzie wymagało zażywania drogich leków, rehabilitacji, przestrzegania specjalnej diety połączonej z większymi wydatkami na jedzenie.

Usprawiedliwione potrzeby dziecka rosną również wówczas, gdy **zmniejszają się jego możliwości zaspokajania potrzeb własnymi siłami.** W takich przypadkach uprawnione do alimentów dziecko może domagać się podwyższenia świadczenia.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Takie uprawnienie przysługuje mu również wówczas, gdy od momentu orzekania o wysokości alimentów zwiększyły się w sposób istotny możliwości zarobkowe osoby zobowiązanej do płacenia.

PRZYKŁAD:

Dziecko uprawnione do alimentów rozpoczęło naukę w liceum plastycznym. Wymaga to inwestowania w sprzęt i urządzenia, czyli powoduje wzrost wydatków na zaspokojenie jego uzasadnionych potrzeb. Zmniejszyły się też możliwości zaspokajania przez dziecko potrzeb własnymi siłami, ponieważ niewielki spadek, który odziedziczyło po dziadkach, przestał przynosić dochód. W tej sytuacji uzasadnione jest zasądzenie na rzecz dziecka podwyższonych alimentów.

Gdy sąd będzie orzekał o podwyższeniu alimentów, najpierw ustali, czy nastąpiła tzw. zmiana stosunków uzasadniająca takie żądanie. W tym celu porównuje uzasadnione potrzeby dziecka z zarobkowymi i majątkowymi możliwościami zobowiązanego, które występowały w dniu orzeczenia alimentów w dotychczasowej wysokości ze stanem istniejącym w dniu orzekania o podwyższeniu alimentów.

MOŻLIWOŚCI ZOBOWIĄZANEGO (Rodzica)

Rodzic zobowiązany do płacenia alimentów może bronić się skutecznie przed podwyżką świadczenia, wskazując na obniżenie swoich możliwości płatniczych. Powyższa sytuacja ma miejsce wówczas, gdy poszerza się krąg osób uprawnionych w takim samym stopniu do alimentów od niego: np. urodziło się kolejne dziecko, na które również musi płacić alimenty.

Strona występująca o podwyższenie alimentów musi uzasadnić, że nastąpiły zmiany stosunków, na które powołuje się w pozwie.

Zmiana stosunków może uzasadniać też pozew o obniżenie alimentów. Zmiany te mogą doprowadzić nawet do kresu obowiązku świadczenia alimentów.

Alimenty dla dziecka pełnoletniego

Dziecko pełnoletnie uprawnione do alimentów może również wystąpić o ich podwyższenie, ale tylko wówczas, gdy nie jest w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb. Powyższa sytuacja ma miejsce wówczas, gdy dziecko studiuje lub z powodu kalectwa albo niepełnosprawności nie jest w stanie podjąć pracy zarobkowej. W związku z podjęciem studiów jego potrzeby wzrosły, może więc domagać się podwyższenia alimentów.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

PRZYKŁAD:

Dziecko uprawnione do alimentów uzyskało pełnoletność. Rozpoczęło studia w innej miejscowości i jego wydatki wzrosły. Wystąpiło o podwyższenie alimentów. Ojciec zobowiązany do płacenia alimentów broni się przed podwyższeniem twierdząc, że dziecko mogłoby studiować w tej miejscowości, w której mieszka. Na uczelni w tej miejscowości nie ma jednak wydziału, na którym studiuje dziecko. W tej sytuacji sąd zasądzi podwyższenie alimentów.

ORZECZNICTWO

Wyrok Sądu Najwyższego z 12 maja 1998 r. (sygn. akt II CKN 722/97)

Rodzic zobowiązany do alimentacji dziecka pełnoletniego może domagać się uchylenia obowiązku alimentacyjnego wówczas, gdy wykaże, że dziecko jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Gdy taka sytuacja nie zachodzi, np. z powodu choroby, kalectwa itd., obowiązek alimentacyjny nadal istnieje bez względu na wiek dziecka.

Przed sądem

Pozew o podwyższenie alimentów wnosi się do sądu rejonowego, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania, albo do sądu rejonowego właściwego dla miejsca zamieszkania, uprawnionego do podwyższenia alimentów. Powód sam wybiera sąd, do którego wnosi pozew.

Gdyby pozwany nie miał miejsca zamieszkania w kraju, wówczas pozew należy złożyć do sądu właściwego dla miejsca zamieszkania powoda. Nawet jeśli pozwany mieszka za granicą, sprawę o podwyższenie alimentów może rozpoznać sąd w Polsce.

W pozwie należy określić między innymi wartość przedmiotu sporu, tzw. WPS - którą należy rozumieć jako łączną kwotę dochodzonych alimentów za jeden rok.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

WZÓR - Pozew o podwyższenie alimentów

……. (*miejscowość*)….., dnia …….(*data*) …….

Sąd Rejonowy
w …… (*miejscowość siedziby sądu*) …….
Wydział Rodzinny i Nieletnich

Powód: ……
(*imię, nazwisko, adres z kodem pocztowym, PESEL*)
reprezentowany przez matkę/ojca: ……..
(*imię, nazwisko, adres z kodem pocztowym, PESEL*)

Pozwany: ……..
(*imię, nazwisko, adres z kodem pocztowym, PESEL*)

Wartość przedmiotu sporu: *(łączna wartości alimentów w skali roku)* złotych

Pozew
o podwyższenie alimentów

W imieniu małoletniego ……. (*imię, nazwisko małoletniego dziecka dla którego mają być podwyższone alimenty*) …… **wnoszę o:**
I. Podwyższenie alimentów zasądzonych od pozwanego …..(*imię, nazwisko pozwanego*) …… wyrokiem Sądu Rejonowego w ……(*miejscowość siedziby sądu*) …… z dnia …… (*data*)……..r. , sygn. akt …….. na rzecz małoletniego ….. (*imię i nazwisko*) ….. z kwoty …… złotych słownie: …… (*określenie wysokości kwoty świadczenia*)……złotych do kwoty …….. słownie: …… (*określenie wysokości kwoty świadczenia*)……. złotych miesięcznie płatnych do rąk jego matki/ojca ……. (*imię i nazwisko*) …., jako ustawowego przedstawiciela do dnia …….. r. każdego miesiąca z góry, poczynając od dnia …… roku z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat;
II. Zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kosztów procesu według norm przepisanych;
III. Nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

Uzasadnienie

……. (*zwięzłe uzasadnienie potrzeb dziecka……*
oraz majątkowe i zarobkowe możliwości zobowiązanego do alimentów rodzica)
……
……
……

(*Własnoręczny podpis powoda*)

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Załączniki:

- Odpis pozwu
- ……
- ……
- ……

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U 2020 poz. 1359)
2. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm.)

Autor: Dorota Ulikowska – Prawnik

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

4. Pracodawca nie wypłaca wynagrodzenia? Wnosimy pozew do sądu pracy

Kodeks pracy stanowi, że przez nawiązanie stosunku pracy obie strony umowy wzajemnie się względem siebie zobowiązują. Pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę. Pracodawca natomiast zobowiązuje się do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Oznacza to, że pracownik nie może świadczyć pracy bez uzyskiwania za nią wynagrodzenia, a wynagrodzenie to przysługuje mu za pracę wykonaną.

Obowiązki pracodawcy w kontekście wynagrodzeń

Jednym z najważniejszych obowiązków pracodawcy jest terminowe wypłacanie wynagrodzenia. Natomiast niewypłacenie pensji w terminie niesie za sobą negatywne konsekwencje dla pracodawcy.

Pracodawca ma obowiązki, z których powinien wywiązywać się regularnie, a w szczególności:

- musi terminowo i prawidłowo wypłacać wynagrodzenie,
- wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom pracownika,
- wypłaty wynagrodzenia za pracę dokonuje się co najmniej raz w miesiącu, w stałym oraz z góry ustalonym terminie,
- wynagrodzenie za pracę płatne raz w miesiącu wypłaca się z dołu, a mianowicie:
    - niezwłocznie po ustaleniu jego pełnej wysokości,
    - nie później niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego za miesiąc miniony,
    - jeżeli ustalony dzień wypłaty wynagrodzenia za pracę jest dniem wolnym od pracy, wynagrodzenie wypłaca się w dniu poprzedzającym,
- na żądanie pracownika pracodawca jest zobowiązany udostępnić mu do wglądu dokumenty, na podstawie których zostało pracownikowi obliczone jego wynagrodzenie.

Niedotrzymanie przez pracodawcę terminu wypłaty wynagrodzenia uzasadnia **żądanie** przez pracownika **odsetek.** Odsetki przysługują pracownikowi nawet, kiedy nie poniósł żadnej szkody z powodu opóźnienia w wypłacie wynagrodzenia. Odsetki przysługują także, kiedy opóźnienie było spowodowane okolicznościami, na które pracodawca nie miał wpływu.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Ochrona wynagrodzenia

Wynagrodzenie za pracę podlega ochronie. Z wynagrodzenia pracodawca obowiązkowo odlicza składki, podatek i wpłaty na Pracowniczy Plan kapitałowy (PPK), jeśli pracownik zgłosił się do tego planu oszczędzania.

Pracodawca nie ma prawa potrącić z wynagrodzenia pracownika żadnych należności, chyba że są to należności komornicze bądź dobrowolne.

Oprac. własne: Dorota Ulikowska

W przypadku kiedy pracodawca chce **potrącić inne należności ze stosunku pracy**, a nie są one wymienione w powyższym katalogu, powinien uzyskać na to zgodę pracownika.

PRZYKŁAD

Pracodawca błędnie wyliczył Janowi jego wynagrodzenie, dlatego Jan otrzymał wyższą pensję za styczeń. Pracodawca w kolejnym miesiącu (lutym) nie może automatycznie zmniejszyć Janowi wypłaty o nadwyżkę pensji za styczeń, gdyż musi najpierw uzyskać od Jana zgodę na dobrowolne potrącenie i dopiero wówczas potrącić mu nadwyżkę. Jeżeli Jan dobrowolnie nie zgodzi się na to potrącenie będzie mógł zatrzymać nadpłaconą za styczeń kwotę.

Wolna od potrąceń jest kwota minimalnego wynagrodzenia, która w 2021 roku wynosi 2800 zł brutto. Pracodawca na żądanie pracownika jest obowiązany udostępnić do wglądu dokumenty, na podstawie których zostało obliczone jego wynagrodzenie.

PAMIĘTAJ!

Niewypłacenie pensji w terminie stanowi podstawowe naruszenie praw pracowniczych.
Wynagrodzenie za pracę podlega ochronie.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Pozew do sądu pracy

Pracownik ma prawo wnieść do sądu pracy pozew o zapłatę wynagrodzenia za pracę z tytułu opóźnienia wraz z ustawowymi odsetkami, liczonymi od dnia wymagalności (czyli ustalonego z pracodawcą terminu wypłaty) do dnia jej zapłaty.

Do sądu może udać się zarówno pracownik, który ciągle jest zatrudniony w danym zakładzie pracy, jak też pracownik, który już w zakładzie nie pracuje. Pozew może złożyć pracownik lub jego reprezentant, np. pełnomocnik albo też w jego imieniu może wystąpić związek zawodowy.

Pracownik powinien złożyć pozew w sądzie właściwym dla pozwanego pracodawcy, czyli w sądzie,
w którego okręgu (obszarze właściwości) pracodawca ma swoją siedzibę bądź w sądzie, w którego obszarze właściwości praca jest, była lub miała być wykonywana (art. 461 § 1 k.p.c.). Ale jeśli pracownik mieszka gdzie indziej (nie jest to właściwość siedziby pracodawcy ani miejsce wykonywania pracy), może złożyć wniosek do sądu, aby proces odbył się w sądzie właściwym dla jego (pracownika) miejsca zamieszkania.

W zależności, jak dużą kwotę wynagrodzenia chce odzyskać pracownik wnosi pozew do:

Właściwość sądu pracy	Wartość przedmiotu sporu
Sąd Rejonowy Wydział Pracy	Jeżeli wartość przedmiotu sporu wynosi **do 75 tys. zł**
Sąd Okręgowy Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych	Jeśli wartość przedmiotu sporu wynosi **powyżej 75 tys. zł**

Oprac. własne: Dorota Ulikowska

Pozew o zapłatę zaległego wynagrodzenia nie różni się znacznie od „normalnego" pozwu o zapłatę.
Większość elementów pozwu jest taka sama.

ELEMENTY POZWU

Strony	Stronami postępowania są pracownik i pracodawca. Przy czym pracownik JEST **powodem,** a pracodawca JEST **pozwanym.**
Wpis	W sprawach z zakresu prawa pracy powód (pracownik) zwolniony jest od opłat sadowych. Dlatego też w sprawie takiej nie wnosi się wpisu sądowego. Jednakże w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu **przewyższa kwotę 50 000 złotych,** od pracownika pobiera się opłatę stosunkową wynoszącą **5%** tej wartości, od wszystkich podlegających opłacie pism.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Żądanie pozwu	W pozwie powód (pracownik) wnosi o zasądzenie od pozwanego (pracodawcy) na własną rzecz kwoty …… zł z tytułu zapłaty zaległego wynagrodzenia z ustawowymi odsetkami od dnia …… (*kiedy pensja miała być wypłacona*) do dnia zapłaty. ***Nie ma potrzeby składać do sądu wniosku o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności, gdyż taki rygor sąd nadaje z urzędu.***
Uzasadnienie	**W uzasadnieniu należy wykazać, że między stronami istnieje stosunek pracy.** Pracownik jest zobowiązany przedstawić **dowody** na istnienie stosunku pracy - przede wszystkim takim dowodem jest umowa o pracę, ale mogą być też inne dowody, np. wezwanie do zapłaty, zeznania świadków, przesłuchanie stron.
WAŻNE **Wezwanie pracodawcy do wypłaty pracownikowi należnego wynagrodzenia** (przed procesem)	**Pracownik musi mieć dowód, że starał się odzyskać pieniądze polubownie** (czyli wysłał pracodawcy wezwanie listem poleconym), ale pracodawca go zlekceważył. W braku takiego polubownego wezwania, pracodawca na pierwszej rozprawie może powiedzieć, że niewypłacenie pensji to nieporozumienie, jest gotów natychmiast uregulować należność i zrobiłby to dawno, gdyby pracownik mu o tym przypomniał. Sąd może wtedy uznać, że powód (pracownik) zbytnio się pospieszył ze swoim pozwem. Może wówczas obciążyć pracownika kosztami procesu.
Podpis	**Pozew musi być podpisany** przez powoda albo jego pełnomocnika (jeżeli takiego posiada). *WAŻNE – gdy pozew będzie bez podpisu najpierw sąd wezwie do uzupełnienia braków formalnych (czyli złożenia pozwu podpisanego) wyznaczając 7-dniowy termin, a po bezskutecznym upływie terminu przewodniczący zwraca pismo stronie.* **Pozew musi być też opatrzony datą.**
Odpisy pozwu **oraz załączniki**	Pozew należy złożyć w biurze podawczym sądu lub wysłać listem poleconym: • **dla sądu** – 1 komplet w oryginale, czyli pismo procesowe (pozew o zapłatę zaległego wynagrodzenia) wraz z załącznikami *WAŻNE – załączniki, jako dowody dla sądu, muszą być albo w oryginale albo jako kopia poświadczona za zgodność z oryginałem* • **dla pozwanego** pracodawcy odpis pozwu z załącznikami (odpis = kopia) *WAŻNE – do sadu należy wysłać tyle odpisów pisma z załącznikami ile jest uczestników postępowania , czyli po jednym dla każdego uczestnika* **Pamiętaj**, dla siebie również zrób kopię pozwu z załącznikami, dzięki czemu zawsze będziesz wiedzieć co jest napisane w pozwie, co zawierają załączniki

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

itp.

Oprac. własne: Dorota Ulikowska

PAMIĘTAJ!

Najważniejszą zasadą, która wyróżnia wynagrodzenie ze stosunku pracy, jest to, że pracownik nie może zrzec się prawa do wynagrodzenia ani przenieść go na inną osobę.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1320)
2. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 755)
3. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1575)

Autor: Dorota Ulikowska – Prawnik

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

5. Odpowiedzialność solidarna małżonków

Oboje małżonkowie są odpowiedzialni solidarnie za zobowiązania zaciągnięte przez jednego z nich w sprawach wynikających z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny. Z ważnych powodów sąd może na żądanie jednego z małżonków postanowić, że za powyższe zobowiązania odpowiedzialny jest tylko ten małżonek, który je zaciągnął. Względem osób trzecich wyłączenie odpowiedzialności solidarnej jest skuteczne, jeżeli było im wiadome (art. 30 KRO).

Solidarna odpowiedzialność - definicja

Odpowiedzialność solidarna jest formą odpowiedzialności z tytułu szkody lub umowy wielu osób, a podstawowym aktem, który ją reguluje i definiuje jest Kodeks cywilny, który wyróżnia dwa rodzaje solidarności:

- Solidarność dłużników (tzw. solidarność bierna)
- Solidarność wierzycieli (tzw. solidarność czynna)

Solidarność dłużników (bierną) reguluje art. 366 k.c., który stanowi, iż kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sam sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych. Dłużnicy pozostają solidarni aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela.

W polskim systemie prawnym instytucja odpowiedzialności solidarnej występuje w wielu aktach prawnych m.in. w art. 30 §1 KRO, zgodnie z którym oboje małżonkowie są odpowiedzialni solidarnie za zobowiązania zaciągnięte przez jednego z nich w sprawach wynikających z zaspokojenia zwykłych potrzeb rodziny. W związku z tym odpowiedzialność małżonków podlega ogólnym regułom odpowiedzialności solidarnej, a jej konsekwencją jest to, że oboje małżonkowie odpowiadają za zaciągnięte zobowiązanie (jako solidarni dłużnicy) wszystkimi składnikami swoich majątków, tj. majątku wspólnego i majątków osobistych.

WAŻNE

W odniesieniu do zobowiązań zaciągniętych w trakcie trwania małżeństwa
Odpowiedzialność małżonków nie wygasa
w razie ustania małżeństwa lub jego unieważnienia.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Potrzeby rodziny

Rodzinę stanowią małżonkowie, ich wspólne dzieci oraz dzieci przez nich przysposobione. Małżonkowie zakładając rodzinę przyjmują na siebie różnego rodzaju prawa i obowiązki. Jednym z ważniejszych obowiązków jest przyczynianie się do utrzymania rodziny i zapewnianie jej podstawowych potrzeb oraz godnej egzystencji. W ramach tej części obowiązku mieści się również zaspokajanie zwykłych potrzeb rodziny lub też potrzeb indywidualnych poszczególnych jej członków.

Pojęcie „zwykłe potrzeby rodziny" jest dość pojemne i elastyczne. Nie jest to pojęcie jednorodne i dlatego powinno być rozpoznawane w oparciu o zasady funkcjonowania danej rodziny, potrzeby osób, które stanowią jej strukturę, a także standard życia danej rodziny.

Zwykłe potrzeby rodziny to potrzeby niezbędne (wymagające bezwzględnego zaspokojenia), bieżące, codzienne, normalne, stałe lub powtarzające się, które są usprawiedliwione i dotyczą zapewnienia rodzinie wyżywienia, ubrania, mieszkania, ochrony zdrowia, rozwoju duchowego, kulturalnego oraz wychowania dzieci.

Zaspokojeniu zwykłych potrzeb rodziny służą w szczególności:

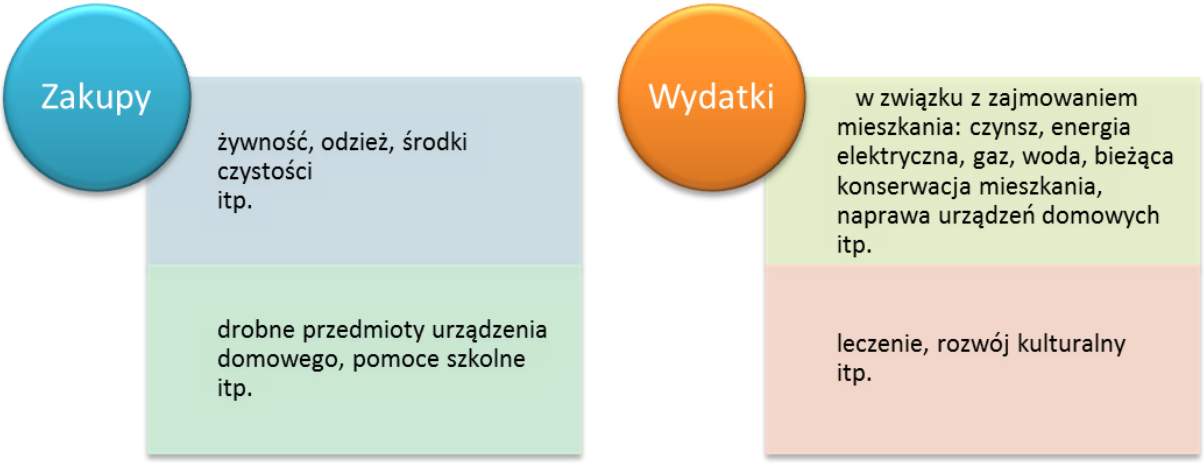

Oprac. własne: Dorota Ulikowska

ORZECZNICTWO

Wyrok Sądu Najwyższego z 22 września 1966 r. (I CR 544/66)

Przez zobowiązania zaciągnięte w sprawach wynikających z zaspokojenia zwykłych potrzeb rodziny (art. 30 § 1 KRO) należy rozumieć tylko te zobowiązania, które odnoszą się do normalnych, codziennych potrzeb, wymagających bezwzględnie

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Nie mieści się w katalogu zwykłych potrzeb rodziny jakikolwiek wydatek o charakterze ponadstandardowym. Należą one już do innego katalogu dóbr danej rodziny, określają ich stopę życiową. Ponadto do zaciągania większych zobowiązań wymagana jest zgoda obojga małżonków.

Solidarna odpowiedzialność małżonków

Treść art. 30 KRO ułatwia małżonkom zaspokajanie potrzeb swojej rodziny, jest to podstawowy cel tego przepisu. Niezależnie od powyższego, dodatkowo daje też pewność osobie trzeciej, udzielającej danego zobowiązania (np. na podstawie umowy), że odpowiedzialność za wykonanie zaciągniętego przez jednego z małżonków zobowiązania obciąża odpowiedzialnością oboje małżonków.

WAŻNE

Solidarna odpowiedzialność obojga małżonków jest niezależna od tego, w jakim ustroju majątkowym pozostają - czy pomiędzy małżonkami jest wspólność ustawowa małżeńska,

Jeżeli jeden małżonek dokonał czynności prawnej, związanej z zaspokajaniem zwykłych potrzeb rodziny, a następnie nie wykonał swojego świadczenia (np. nie dokonał zapłaty za zakup rzeczy ruchomej na wyposażenie domu), lub wykonał zobowiązanie w sposób wadliwy, to odpowiedzialność za zapłatę należnej wierzycielowi kwoty (lub innego zobowiązania, odszkodowania) będzie ponosił także drugi z małżonków. Zarówno z majątku osobistego, jak i majątku wspólnego.

WAŻNE

Odpowiedzialność solidarna małżonków istnieje bez względu na fakt, czy prowadzą oni wspólne gospodarstwo domowe, czy nie. Opuszczenie rodziny przez jedno z małżonków nie ma wpływu na ustanie jego solidarnej odpowiedzialności z drugim małżonkiem, jeżeli drugi małżonek nadal prowadzi gospodarstwo domowe razem z dziećmi

Małżonkowie nie mogą w drodze porozumienia między sobą ani wyłączyć, ani ograniczyć odpowiedzialności solidarnej. O tym postanowić może tylko sąd.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Wyłączenie odpowiedzialności solidarnej na drodze sądowej

Jeżeli małżonkowie nie radzą sobie z zaspokajaniem zwykłych potrzeb rodziny, może dojść do sytuacji, że konieczne będzie zaciągnięcie długu lub przyjęcie na siebie pewnych zobowiązań. Sytuacja jest prosta, kiedy decydują o tym oboje małżonkowie. Natomiast w sytuacji, kiedy jedno z nich podejmie taką decyzję i niegospodarnie wykorzysta otrzymane środki, drugi małżonek jest narażony na konsekwencje takiego postępowania.

Artykuł 30 KRO chroni wierzycieli, jednak ustawodawca dał drugiemu małżonkowi możliwość obrony i w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Jednak o takie postanowienie sądu musi się postarać drugi małżonek.

Z ważnych powodów, które wskazywałyby, że dalsze pozostawienie swobody współmałżonkowi może zagrażać interesowi rodziny, sąd może na żądanie jednego z małżonków postanowić, że za zobowiązania wynikające z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny odpowiedzialny jest tylko ten małżonek, który je zaciągnął.

ETAPY postępowania o wyłączenie solidarnej odpowiedzialności małżonków za zobowiązania

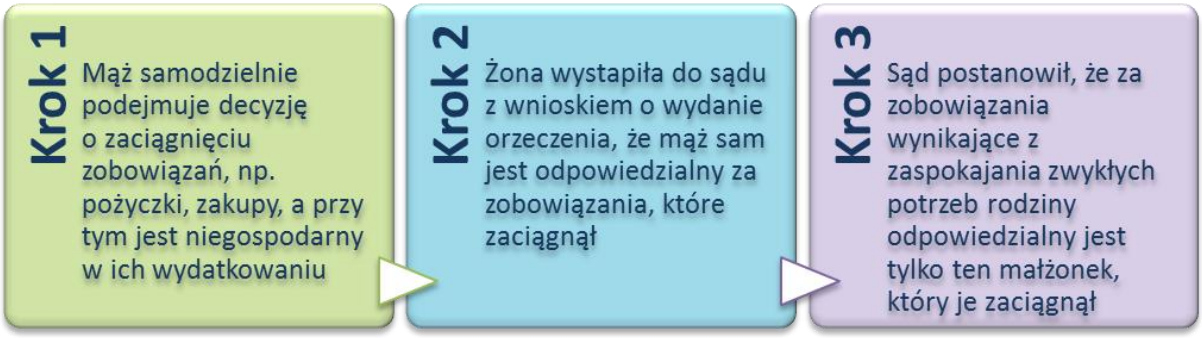

Oprac. własne: Dorota Ulikowska

Postępowanie takie może zostać wszczęte na wniosek jednego z małżonków. Prowadzone jest w trybie postępowania nieprocesowego. Rozpoznanie sprawy może odbyć się na posiedzeniu niejawnym. Jej rozstrzygnięcie może nastąpić jednak dopiero po umożliwieniu złożenia wyjaśnień współmałżonkowi wnioskodawcy, chyba że jego wysłuchanie nie jest możliwe lub celowe, albo jeżeli sam złożył już takie wyjaśnienia.

WAŻNE

Wyłączenie przez sąd solidarnej odpowiedzialności za zobowiązania zaciągnięte w sprawach wynikających z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny małżonków nie ma wpływu na odpowiedzialność małżonków za zobowiązania majątkiem wspólnym

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Postanowienie znoszące solidarną odpowiedzialność jednego z małżonków za zobowiązania zaciągnięte przez drugie z małżonków dotyczy ich obojga, nadto działa na przyszłość i nie ma wpływu na solidarną odpowiedzialność małżonków, która powstała przed tą datą. W stosunku do osoby trzeciej wyłączenie solidarnej odpowiedzialności o której mowa w tym artykule odnosi skutek tylko wówczas, gdy osoba ta o wyłączeniu takim wiedziała.

WAŻNE

Postanowienie sądu wyłączające odpowiedzialność solidarną małżonków za zobowiązania wynikające z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny może być w każdym czasie uchylone.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U 2020 poz. 1359)
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 1749)

Autor: Dorota Ulikowska – Prawnik/Mediator

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

6. Ustanowienie drogi koniecznej - krok po kroku -

Jeżeli działka nie ma połączenia z drogą publiczną, konieczny będzie przejazd przez działkę sąsiednią. Jeśli nie ma zgody właściciela sąsiedniej nieruchomości konieczny będzie wniosek do sądu o ustanowienie drogi koniecznej.

Definicja drogi koniecznej

Droga konieczna polega na obciążeniu nieruchomości sąsiedniej poprzez ustanowienie przebiegającej przez jej teren drogi łączącej naszą nieruchomość z drogą publiczną lub budynkami gospodarskimi.

Jeżeli nieruchomość nie ma odpowiedniego dostępu do drogi publicznej lub do należących do tej nieruchomości budynków gospodarskich, właściciel może żądać od właścicieli gruntów sąsiednich ustanowienia za wynagrodzeniem potrzebnej służebności drogowej (art. 145 k.c.).

Oprac. własne: Dorota Ulikowska

Krok 1: Ustanawiamy służebność w umowie sprzedaży nieruchomości

Oglądając nieruchomość, którą zamierzamy kupić, warto zwrócić uwagę na to czy działka ma dostęp do drogi publicznej. Jeśli nie, a w planach nabywca ma zamiar tam się osiedlić, powinien zwrócić uwagę czy okoliczna działka (lub inne działki), nie należy do osoby sprzedającej nieruchomość (np. działka będąca przedmiotem umowy powstała w wyniku podziału większej działki na mniejsze). Jeśli tak, można uzależnić kupienie działki od ustanowienia drogi dojazdowej od kupowanej działki do drogi publicznej przez działkę sąsiednią albo ustanowienia służebności drogi koniecznej na sąsiadującej działce (działkach). Umieszczenie drogi koniecznej w tym samym akcie notarialnym co sprzedaż nieruchomości pozwoli na zmniejszenie kosztów.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Krok 2: Mediacja z sąsiadami

Drogę konieczną można ustanowić polubownie z sąsiadami. Do tego celu konieczne będzie sporządzenie aktu notarialnego, w którym właściciele nieruchomości, w zamian za ustanowienie drogi koniecznej otrzymają wynagrodzenie, lub okresowe świadczenia. Trzeba liczyć się z kosztami, np. aktu notarialnego czy utwardzenia i wytyczenia drogi. Sąsiedzi mogą również nie zgodzić się ustanowienie służebności drogi koniecznej, gdyż obciąży ona ich nieruchomość, zostanie wpisana do księgi wieczystej, może wpłynąć na wartość ich nieruchomości. Służebność jest zdecydowanie bardziej w interesie osoby uprawnionej, niż w interesie sąsiadów.

PAMIĘTAJ

Droga konieczna musi uwzględniać potrzeby nieruchomości niemającej dostępu do drogi publicznej w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu obciążać grunty, przez które przebiega.

Krok 3: Kierujemy sprawę do sądu

Jeżeli powyższe sposoby nie okażą się skuteczne, lub będą niemożliwe, koniecznością może być skierowanie sprawy do Wydziału Cywilnego Sądu Rejonowego, w okręgu którego znajduje się nasza nieruchomość. Rozpatrywanie spraw dotyczących służebności drogi koniecznej dokonuje się w ramach postępowania nieprocesowego. Oznacza to, że w celu jego rozpoczęcia składamy wniosek, a nie pozew.

Krok 4: Piszemy wniosek do sądu

Sąd	Sąd Rejonowy właściwy miejscowo dla nieruchomości
Strony	**Wnioskodawca:** osoba, która składa wniosek o ustanowienie drogi koniecznej **Uczestnicy:** właściciele nieruchomości, przez które potencjalna droga konieczna może prowadzić
Tytuł pisma	Wniosek o ustanowienie drogi koniecznej
Żądania wniosku	Wnosimy o obciążenie służebnością drogi koniecznej działki (działek) o nr działki……., arkusz mapy…., zlokalizowanej w …….. o numerze KW……., na rzecz nieruchomości o nr działki…… …, arkuszu mapy…., zlokalizowanej w …….. o numerze KW ……. zgodnie z załączonym planem

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Uzasadnienie	Pokrótce, zwięźle należy opisać stan faktyczny – należy przedstawić sytuację, opisać, iż np. nie udało się rozwiązać sprawy w sposób polubowny, a brak drogi koniecznej uniemożliwia korzystanie z działki lub np. uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy
Opłata sądowa	Opłata od wniosku wynosi **200 zł** – opłata stała
Załączniki	**Dowody:** • udowodnienie tytułu prawnego do działki, która nie ma dostępu do drogi publicznej, np. akt notarialny, wyrok sądu, odpis z księgi wieczystej • plan wytyczenia drogi koniecznej sporządzony na fragmencie mapy sytuacyjnej przez geodetę (projekt musi być jak najmniej uciążliwy dla działek obciążanych służebnością

Oprac. własne: Dorota Ulikowska

Można również wskazać wysokość, lub formę wynagrodzenia za korzystanie z gruntu sąsiedniego. Jeśli uczestnik/ uczestnicy nie zgodzą się na wynagrodzenie, wówczas wyznaczy go sąd, opierając się o charakter wzajemnych stosunków, oraz możliwości ekonomiczne wnoszącego o służebność. Czasem można domagać się ustanowienia drogi koniecznej, nawet jeśli istnieje połączenie z drogą publiczną, jest jednak w oczywisty sposób nadmiernie uciążliwe.

Krok 5: W sądzie

W trakcie postępowania sąd wezwie na posiedzenie składającego wniosek, jak również właścicieli działek, przez które przebiegać będzie droga konieczna (jeśli się nie stawią, zrobią to na własne ryzyko). Aby lepiej uzasadnić swój wniosek o służebność drogi koniecznej, można wnieść o dokonanie oględzin działek przez sędziego rozpatrującego sprawę w sadzie. W trakcie postępowania należy udowodnić, iż nie ma innej drogi dojazdowej do działki, lub istniejąca nie nadaje się do efektywnego korzystania z nieruchomości, a wskazana przez nas trasa jest najmniej uciążliwą z możliwych do wytyczenia.

Krok 6: Księga wieczysta

Posiadając prawomocne postanowienie o ustanowieniu drogi koniecznej przez określoną działkę, możemy dokonać wpisu służebności do księgi wieczystej nieruchomości obciążonej, bez udziału właściciela nieruchomości.

Uwagi:

- służebność drogi koniecznej może służyć przeprowadzeniu mediów (woda, energii itp.),
- służebność drogi koniecznej można znieść – sądowo lub umownie (w formie aktu notarialnego) jeżeli miną przesłanki jej utworzenia,
- służebność można również zmienić: rozszerzyć lub zwężać jej zakres - w przypadku zmiany potrzeb.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Wynagrodzenie dla właściciela nieruchomości obciążonej

Drogę konieczną można ustanowić jedynie za wynagrodzeniem, które należy się właścicielowi nieruchomości obciążonej. Wynagrodzenie należy się za samo ustanowienie służebności drogowej i jest niezależne od szkody właściciela nieruchomości obciążonej, jeżeli zaś właściciel poniesie na skutek ustanowienia służebności drogi koniecznej szkodę, to obowiązany jest wykazać jej wysokość.

WAŻNE
Instytucja drogi koniecznej, w orzecznictwie Sądu Najwyższego, rozciąga się też na instalację elektryczną, telefoniczną i wodociągową, tj. udostępnienie terenu celem podciągnięcia ww. instalacji.

WZÓR - Wniosek o ustanowienie służebności drogi koniecznej

…(*miejscowość*)……, dnia ……

Sąd Rejonowy w ……
Wydział Cywilny
Adres……

Wnioskodawca: …… *(imię i nazwisko)* ……
…… *(adres)* …….

Uczestnik: …… *(imię i nazwisko)* ……
…… *(adres)* …….

Wniosek o ustanowienie służebności drogi koniecznej

Wnoszę o:
1. Ustanowienie na nieruchomości stanowiącej własność Pani/Pana …… położonej w …… przy ul. ……, oznaczonej jako działka nr …… objętej księgą wieczystą Kw nr ……, na rzecz każdoczesnego właściciela nieruchomości, będącą własnością wnioskodawcy, służebności drogi koniecznej – według oznaczeń, które znajdą się na mapie sporządzonej przez powołanego przez Sad Rejonowy biegłego geodetę.
2. Zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika jednorazowej kwoty …… zł (słownie: ……) tytułem wynagrodzenia za ustanowienie wyżej opisanej służebności.
3. Zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania według norm przepisanych.

Uzasadnienie

Wnioskodawca oraz uczestnik zakupili opisane wyżej nieruchomości, utworzone przez podział jednej nieruchomości.
Dowód: odpisy z ksiąg wieczystych

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Na skutek utworzenia dwóch nieruchomości wnioskodawca nie posiada w ogóle dostępu do drogi publicznej. Najmniej uciążliwym miejscem przebiegu drogi koniecznej jest część nieruchomości uczestnika leżącą wzdłuż jej południowej granicy w pasie 3 metrów od niej umożliwiającą swobodny przejazd

Dowód: - opinia biegłego geodety, wizja lokalna

- przesłuchanie uczestników postępowania o przeprowadzenie czego wnosi się

W tym stanie rzeczy wniosek niniejszy jest konieczny i uzasadniony.

Podpis wnioskodawcy

Załączniki:

1. dwa odpisy ksiąg wieczystych
2. odpis wniosku i załączników

Podstawa prawna:

4. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1740)
5. Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 755)

Autor: Dorota Ulikowska – Prawnik/Mediator

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24